

2 Profil absolventa

2.1 Identifikační údaje

Název ŠVP:	Sociální činnost Most
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-M/01, Sociální činnost
Délka a forma vzdělávání:	5 roků, dálková
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem

2.2 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent vzdělávacího programu Sociální činnost naplňuje kompetence takovým způsobem, aby byla zohledněna multifunkčnost sociální činnosti, jež směřuje ke všem sociodemografickým skupinám obyvatelstva. Kompetence, které absolvent získá, zahrnují souhrn profesních vědomostí, dovedností, postojů, hodnotových orientací a dále hodnoty jeho občanského a osobního života.

Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb.

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým.

Získal odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle přílohy č. 2 Zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

2.3 Očekávané výsledky ve vzdělávání

Vzdělávání v oboru sociální činnost směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si absolventi vytvořili odpovídající předpoklady k dalšímu studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách, ale také našli odpovídající uplatnění v praxi.

Absolvent vzdělávacího programu získává tyto kompetence:

1) Po stránce profesní je absolvent připraven (odborné kompetence):

a) Absolvent se podílí se na zajišťování sociálních služeb:

- zná systém sociálních služeb a podmínky jejich poskytování,
- spolupracuje při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů, uplatňuje své ekonomické znalosti a dovednosti,
- provádí krizovou intervenci a základní sociální poradenství, pod odborným vedením se podílí na provádění sociálních depistáží a sociální prevenci,
- ovládá administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vede příslušnou dokumentaci a pracuje s právními i jinými zdroji odborných informací,
- respektuje příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů,
- je připraven pracovat samostatně i v týmu,
- kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem komunikuje se svými nadřízenými a spolupracovníky,

- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti,
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem,
- průběžně sleduje vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči a službách.

b) Absolvent poskytuje přímou pomoc klientům sociálních služeb:

- pomáhá mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím,
- zajišťuje chod domácnosti klienta nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb,
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením,
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu,
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení a správně je ošetřuje,
- sleduje pravidelně fyzické i psychosociální změny klienta a konzultuje je s nadřízeným nebo s odborníky,
- při poskytování péče respektuje osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikuje, jedná taktně, je empatický,
- přispívá k vytváření bezpečného a příjemného prostředí klienta,
- jedná v zájmu klienta.

c) Absolvent provádí základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků,
- připravuje samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času,
- při přípravě a realizaci výchovně nepedagogické činnosti zohledňuje individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat,
- ve skupině klientů rozvíjí pozitivní sociální vztahy,
- při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) uplatňuje vhodné pedagogické strategie a prostředky a základní metody sociální péče,
- ve své práci odpovídajícím způsobem využívá empatickou, asertivní a autentickou komunikaci,
- sleduje a hodnotí pravidelně výsledky výchovně nepedagogické činnosti své i celého zařízení,
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy ve výchovně nepedagogické činnosti, v sociální aktivizaci klientů a v metodách a formách aktivního využívání volného času klientů.

d) Absolvent dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků, klientů a dalších osob na svém pracovišti i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojil si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.),
- rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- zná systém péče o zdraví pracujících včetně preventivní péče,
- umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce,
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

e) Absolvent usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb:

- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména svého pracoviště,
- dodržuje stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb,
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

f) Absolvent jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodaří s finančními prostředky,
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2) Z hlediska osobnostního je absolvent připraven (klíčové kompetence):

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen se efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace a je čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si z nich poznámky,

- ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Absolvent:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, umí získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodní jej,
- umí vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi, kooperuje v týmu,

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Absolvent:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastní se aktivně diskusí, umí formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru své práce, rozumí odborné terminologii a pracovním pokynům v ústní i písemné formě,
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění a je motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl připraven stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Absolvent:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku,
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí,
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj a je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje,
- je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly,
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent uznával hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržoval je, jednal v souladu s udržitelným rozvojem a podporoval hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje,
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání,
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru,
- cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- zná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumí podstatě a principům podnikání, má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech podnikání,
- dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí a svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

Absolvent:

- správně používá a převádí běžné jednotky,
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent pracoval s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využíval adekvátní zdroje informací a efektivně s informacemi pracoval.

Absolvent:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učí se používat nové aplikace,
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím,
- je mediálně gramotný.